

KPA
PENSION

Rapport

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende
den finansiella rapporteringen

KPA Pension 2007

2008-02-18

Status

Version 1.0

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
A) Kontrollmiljö.....	3
B) Riskbedömning.....	5
C) Kontrollaktiviteter.....	5
D) Information och kommunikation.....	6
E) Uppföljning.....	7
Inriktning 2007 års arbete med intern kontroll.....	8

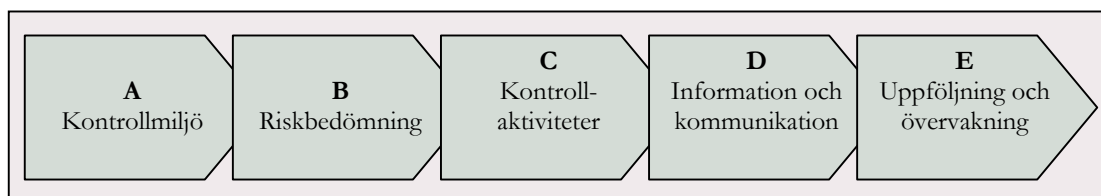
Styrelsen rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen - KPA Pension 2007

Inledning

Svensk kod för bolagsstyrning anger att styrelsen ska avlämna en rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Rapporten innehåller en beskrivning av hur den interna kontrollen är organiserad.¹

KPA Pension använder COSO-ramverket som stöd för att styra, förbättra och följa upp den interna kontrollen. Ramverket innehåller fem huvudområden.

COSO-ramverkets delar

A) Kontrollmiljö

Grunden för den interna kontrollen är kontrollmiljön. För KPA Pension finns följande delområden.

Integritet och etiska värderingar

KPA Pensions varumärke bygger på etiska värderingar, som tar sig uttryck i hur KPA Pension placerar kundernas pensionssparande samt i våra etiska riktlinjer, som vägleder den dagliga verksamheten. Styrelsen har beslutat om denna inriktning. Förutom en stark förankring i ledningen och styrningen av bolaget finns ett stort engagemang hos medarbetare för KPA Pensions etiska inriktning. Denna etiska inriktning ställer även krav på att chefer och medarbetare arbetar utifrån KPA Pensions kärnvärden: Trygghet, Kompetens och Samhällsansvar. Arbete med kärnvärden har skett under tidigare år med samtliga chefer och i olika grupperingar med medarbetare.

Styrelsens roll och betydelse

Styrelsen för KPA Pension har representanter från de två ägargrupperna tillsammans med de oberoende ledamöterna. Styrelsen beslutar om KPA Pensions strategiska inriktning och styrning av verksamheten vilket innefattar: beslut om strategier och övergripande mål, placeringsriktlinjer, beslut om Vd-instruktion, delegationsordning

¹ Rapporten är framtagen utifrån vägledningen till Svensk kod för bolagsstyrning (17 oktober 2005), som framtagits av FAR och Svenskt Näringsliv, samt anvisning 1- 2006 för koden (5 september 2006). Detta innebär att denna rapport inte är en del av de formella årsredovisningarna för KPA AB eller dess dotterbolag, att rapporten inte har granskats av bolagets revisorer samt att styrelsen i denna rapport inte uttalar sig hur den interna kontrollen fungerar.

till andra funktioner, fastställande av regler för attest, samt årlig översyn av övriga styrelsebeslutade regelverk (inkl. riktlinjer för intern kontroll). Beslut tas även om årlig verksamhetsplan och budget, tidplan för ekonomisk rapportering, utseende av ledamöter till ersättnings- och revisionsutskott, rapportering av risker, revisionsplan internrevision samt revisionsrapporter från interna och externa revisorer. Beslut som berör dotterbolagen tas även i respektive dotterbolags styrelse.

I syfte att ständigt utveckla styrelsearbetet gör styrelsen en årlig utvärdering av det egna arbetet.

Ledningens roll och betydelse

KPA Pensions Företagsledning och verkställande direktören har en central ställning som beslutande organ i alla väsentliga frågor rörande den löpande driften för samtliga bolag. KPA Pensions ledningsgrupp är gemensam för alla bolags verksamheter. I Företagsledningen ingår, förutom Vd för KPA AB (tillika Vd för KPA Livförsäkring AB, KPA Pensionsförsäkring AB och KPA Fondförsäkring AB), även Vd för KPA Pension AB samt cheferna för KPA Pensions verksamhetsområden. För Företagsledningen finns ett av styrelsen antaget regelverk som beskriver de olika ledningsfunktionerna i KPA Pension, samt respektive ledningsfunktionens ansvar och uppgift. Ledningen har möten var fjortonde dag (eller vid behov). Mötena protokollförs och varje möte har ett fokusområde.

Regelverk

KPA Pensions regelverk antas i huvudsak av styrelse och Vd. KPA har cirka 50 regelverk. För styrning av regelverksarbetet finns en Complianceansvarig. Regelverken finns tillgängliga via intranät för samtliga medarbetare. Årligen genomförs utbildningar av nyanställda i de mest relevanta regelverken. All personal har utbildats i gällande regelverk under 2006. Förändringar i regelverken kommuniceras på lämpligt sätt.

Organisationsstruktur

Organisationsstrukturen beslutas av Vd. KPA Pensions operativa organisation är indelad i följande verksamhetsområden. Försäljning, Affärsstöd, IT/Utveckling, Strategisk affärsutveckling och Vd-stab.

Ansvar och befogenheter

Ansvar och befogenheter utgår ifrån den operativa organisationen. I instruktionen för ledningsorganisationen finns angivet vad som ingår i ansvaret för respektive verksamhetsområde samt vilka befogenheter som följer av detta.

Övergripande mål och strategier

Övergripande mål fastställs årligen av styrelsen. En gång per år samlas styrelse för att se över KPA Pensions mål och strategier. Övergripande mål och strategier kommuniceras årligen till chefer och medarbetare vid särskilda tillfällen.

Budget och prognos

Årligen fastställer respektive bolagsstyrelse en budget tillsammans med en verksamhetsplan. I samband med detta beslut tas en 5-års prognos fram.

B) Riskbedömning

Riskernas delas in i placeringsrisker, försäkringsrisker, operativa risker och strategiska risker. Årligen görs en total översyn inom varje verksamhetsområde av sina risker. Dessa riskgenomgångar kompletteras med riskgenomgångar med Företagsledningen samt stabsfunktioner/specialister (aktuarier, juridik, säkerhet, compliance etc). Varje risk värderas i sannolikhet och påverkan (from 2008 värderas påverkan i kronor). För varje risk finns en riskägare och åtgärder som vidtas för att hantera risken. Den totala riskbilden kommuniceras till och prioriteras av Företagsledningen. Uppföljning sker tre gånger per år av riskerna. Styrelsen tar årligen del av riskerna för det enskilda bolaget och för verksamheten som helhet. Till stöd för riskarbete finns en risksamordnare för KPA Pension.

Placeringsrisker och Försäkringsrisker följs även upp genom det s k Trafikljussystemet.

För att hantera kris-, katastrof, och avbrottsrisker finns kontinuitetsplaner.

C) Kontrollaktiviteter

Kontroller på processnivå

Väsentliga processer är kapitalförvaltningen, reservsättningen, utbetalning av pensioner och försäkringsersättningar, förmedling av individers pensionsval samt fakturering av premier och administrativa avgifter. Viktiga processer är även hantering av grunduppgifter (löne- och anställningshistorik), värde- och prognosbesked, styrning uppföljning av driftskostnader samt rutiner för framtagande och kvalitetssäkring av finansiella rapporter.

För processer/rutiner finns kontroller som görs som naturlig del i dagliga rutiner och kontroller som sker i efterhand. För processer/rutiner som är starkt beroende av IT-stöd finns inbyggda kontroller i systemen. Därtill kommer generella IT-kontroller, se nedan.

För den finansiella rapporteringen finns kontroller i form av månatliga och/eller dagliga avstämningar. KPA Pension arbetar med månadsbokslut. Jämförelse görs månatligen av Controlleravdelningen mellan budget och utfall samt jämförbar period föregående år. Detta i syfte att fånga eventuella felaktigheter, avvikelser och trender.

Kontroller för uppdragsavtal

I avtal avseende verksamhet som har ”outsourcats” följer dessa de av styrelsen fastslagna riktlinjerna för uppdragsavtal. Beslut om att lägga ut delar av verksamheten tas alltid av styrelsen. Krav ställs på uppföljning och kontroll i uppdragsavtalen och

berörig beställare finns inom KPA Pensions organisation. KPA Pension har kapitalförvaltningen och delar av datordriften utlagd enligt uppdragsavtal. Kapitalförvaltningens ränte- och aktieförvaltning har flyttats från Folksam Spar till Robur kapitalförvaltning. Översyn pågår av kontroller avseende uppdragsavtal.

Generella IT-kontroller

Programutveckling och ändring styrs genom standardiserade rutiner för utveckling och test av programvara. Åtkomst till systemen styrs genom behörighetskontroller samt loggning av händelser. Drift och underhåll styrs främst via avtal.

KPA Pension har en Informationssäkerhetsansvarig vars uppgift är att baserat på risk- och sårbarhetsanalyser peka på brister avseende informationssäkerheten och tillse att dessa åtgärdas. Till stöd för arbetet med KPA Pensions informationssäkerhetspolicy har Företagsledningen ett Säkerhetsråd där Informationssäkerhetsansvarig är ordförande.

Styrkort, process- och aktivitetsmål

KPA Pension använder styrkort för att målsätta och följa upp verksamheten. Årligen sätts mål för alla verksamhetsområden. Till varje mål finns aktiviteter kopplade som bidrar till att måltalen uppnås. Uppföljning sker kvartalsvis på enhetsnivå och i Företagsledningen.

Skalskydd

För att styra säkerhet kring lokaler och tillträde till lokaler har KPA Pension en Säkerhetsansvarig.

Personkontroll

I samband med rekrytering av personal finns rutiner kring personkontroll.

D) Information och kommunikation

Intern och extern kommunikation är central för att uppnå en väl fungerande intern kontroll. Extern kommunikation styrs med mediapolicy. Styrelseledamöter som tillträder under kalenderåret utbildas och ett årligt styrelseseminarium inriktas på KPA Pensions övergripande mål och strategier.

Intern kommunikation av regelverk, risker, mål, incidenter och ledningsbeslut etc. kommuniceras främst via chefer och/eller intranät. Ledningen håller löpande chefsmöten för samtliga KPA Pensions chefer. Årlig konferens för chefer hålls som är inriktad på mål och strategier. För medarbetare hålls stormöten vid flera tillfällen under ett kalenderår. Ett av mötena handlar om mål och strategier. Återkoppling av måluppfyllelse för de övergripande målen sker kvartalsvis till samtliga medarbetare via intranätet.

Ansvar för brister och/eller avvikelser i interna kontroller finns reglerat i riktlinjerna för intern kontroll.

För att förstå och åtgärda synpunkter från kunder finns särskilda rutiner och riktlinjer avseende kundklagomål.

E) Uppföljning

Styrelserapportering

Förutom den kvartalsvisa ekonomiska rapporteringen (utfall, budget, prognos) tar styrelsen årligen del av kapitalförvaltningsrapport, aktuarierapport, compliancerapport, riskrapport, revisionsrapporter (interna och externa) samt uppföljning av övergripande mål. Till den kvartalsvisa ekonomiska rapporteringen och de övergripande målen finns skriftliga analyser och förklaringar till avvikelser jämfört med budget, prognos och föregående år.

Ledningsrapportering

På de s.k rapportmötena i Företagsledningen tas rapporter upp från samtliga verksamhetsområden, inklusive ekonomiska rapporter, kapitalförvaltningsrapport, aktuarierapport, riskrapportering, personalrapport, juristrapport samt compliancerapport. Ledningen erhåller månadsvis en s.k Ledningsrapport där alla väsentliga nyckeltal ingår.

Compliance

Compliancefunktionen ansvar för att följa upp regelefterlevnaden. I samband med utbildningen sker en uppföljning av kännedomen avseende regelverken. Till stöd för Compliancearbete finns incidentrapporteringen samt samarbete med Risksamordnaren. Därutöver finns även ett Complianceråd med representanter från samtliga verksamhetsområden.

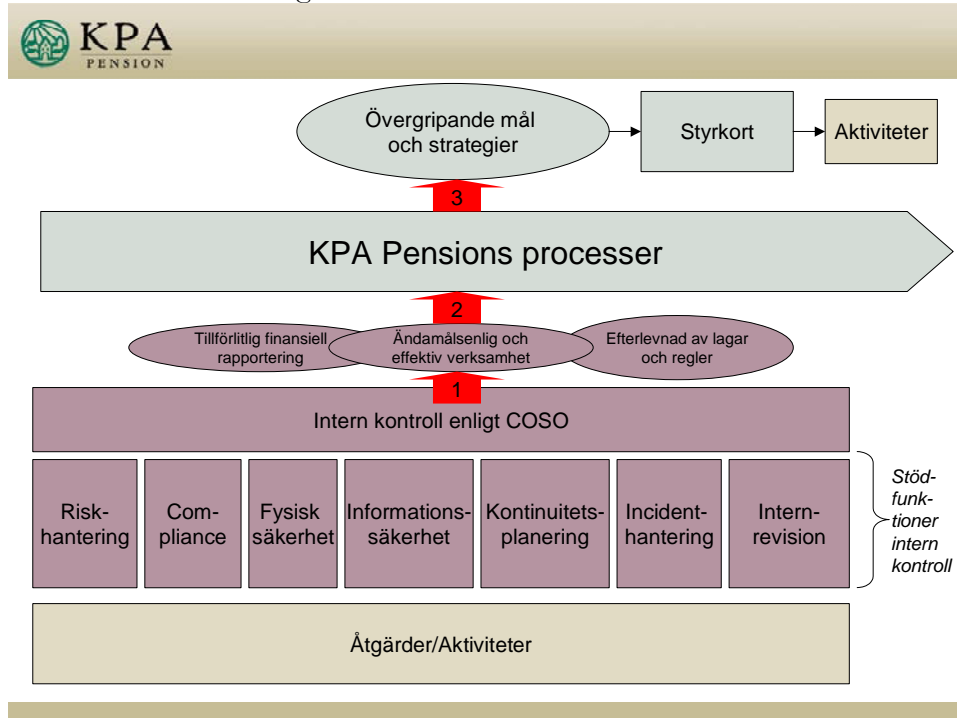
Incidentrapportering

Incidentrapportering är sedan ett antal år införd. I denna rapporteras löpande de incidenter som sker i verksamheten. Ansvar för att hantera incidenter finns inom respektive verksamhetsområde. Centralt följs incidenterna upp av Complianceansvarig, Säkerhetsansvarig, IT-säkerhetsansvarig och Risksamordnare för att se mönster och brister i den interna kontrollen. Incidenter rapporteras till ledning och styrelse.

Internrevision

KPA Pension upphandlar internrevisionstjänster från Folksam. Internrevision arbetar på uppdrag av respektive bolagsstyrelse. Årligen sker avrapportering till styrelsen av resultatet av det gångna årets granskningar och plan för kommande års granskningar. Samtliga revisionsrapporter besvaras av ansvariga personer och svaren samlas upp centralt och delges Vd. Internrevisionen baserar sina insatser på KPA Pensions risker.

Bild över KPA Pensions organisation av intern kontroll

Inriktning 2007 års arbete med intern kontroll

Syftet med arbetet med den interna kontrollen är att enklare och tydligare kunna säkerställa och redovisa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, med beaktande av gällande lagar och regler samt tillförlitlighet i finansiell rapportering.

Under 2007 har översyn gjorts av en central process utifrån ramverket för intern kontroll. Anpassningen av verksamheten till ramverket pågår. Under 2008 planeras fler processer/verksamheter anpassas till COSO-ramverket. Arbetet medför att metoder och verktyg för att anpassning till krav på internkontroll vidareutvecklas.